

Otázka k ústnímu zodpovězení s rozpravou O-000109/2018

Radě

článek 128 jednacího řádu

Judith Sargentini, Ska Keller, Jean Lambert, Josep-Maria Terricabras, Bodil Valero, Romeo Franz, Eva Joly

za skupinu Verts/ALE

Předmět: Potřeba komplexního mechanismu pro demokracii, právní stát a základní práva

Jsou tomu dva roky, co Evropský parlament přijal usnesení o legislativním podnětu ve věci mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva¹. V tomto usnesení doporučil, aby byl v této oblasti uzavřen interinstitucionální pakt EU. Tento pakt by stanovil povinnost každoročně vypracovávat zprávu o tom, zda se členské státy řídí hodnotami stanovenými článkem 2 SEU. Ke zprávě by byla přiložena doporučení pro jednotlivé země, která by sloužila jako základ pro meziparlamentní diskuse a pro stálý politický cyklus věnovaný demokracii, právnímu státu a základním právům v rámci evropských institucí. Pakt o demokracii, právním státu a základních právech by nahradil chaotický, zpolitizovaný přístup, kterým se vyznačují reakce evropských institucí na problémy v oblasti demokracie, právního státu a základních svobod v EU. Rada a Komise se však k úsilí o vytvoření takového paktu bohužel nepřipojily. Problémy v oblasti demokracie, právního státu a základních práv jsou nicméně v Evropské unii stále závažnější. Je to to patrné jak z toho, že došlo k zahájení postupů podle čl. 7 odst. 1 SEU a postupů podle rámce pro právní stát, tak i z četných řízení pro porušení povinností před Soudním dvorem. Evropský parlament také vytvořil skupinu pro sledování situace v oblasti právního státu, pořádá mnoho slyšení a přijal řadu usnesení na toto téma. Je proto zjevné, že EU naléhavě potřebuje stálý, objektivní mechanismus k řešení těchto fundamentálních problémů.

Vzhledem k výše uvedenému:

1. Souhlasí Rada s tím, že současný přístup je neudržitelný, neboť se ukázalo, že není schopen zabránit závažným případům porušení článku 2 SEU ani je účinně řešit?
2. Souhlasí Rada s tím, že článek 7 SEU sám o sobě nestačí k řešení těchto případů, zejména pokud se postup současně uplatňuje na více členských států, a že k řešení stále závažnějších problémů v oblasti demokracie, právního státu a základních práv je tudíž třeba vytvořit doplňující stálý interinstitucionální mechanismus?
3. Pokud jde o návrh Komise na zavedení podmínek týkajících se právního státu do rozpočtu EU², souhlasí Rada s názorem vyjádřeným ve stanovisku Evropského účetního dvora³, že je zapotřebí blíže specifikovat zdroje pokynů a kritéria pro posuzování, zda v členských státech EU existuje všeobecný nedostatek týkající se právního státu, a že vhodným mechanismem k určování těchto nedostatků je právě Pakt o demokracii, právním státu a základních právech?
4. Podpoří Rada vytvoření Paktu o demokracii, právním státu a základních právech, zejména pokud Komise předloží příslušný návrh ve svém chystaném sdělení o právním státu?

Předložení: 3.10.2018

Postoupení: 4.10.2018

Platné do: 25.10.2018

¹ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. října 2016 obsahující doporučení Komisi o vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva – Přijaté texty, P8_TA(2016)0409.

² Evropská komise, Návrh nařízení o ochraně rozpočtu Unie v případě všeobecných nedostatků týkajících se právního státu v členských státech, COM(2018)0324, 2. května 2018.

³ Evropský účetní dvůr, stanovisko 1/2018, 17. července 2018.